

Zadaci treće domaće zadaće iz Fizike 2

- 1 Zadatak:** Youngovim uređajem čije su pukotine obasjane svjetlošću valne duljine $\lambda = 600 \text{ nm}$ promatramo pruge interferencije na zaslonu. Prekrijemo li jednu od dvije pukotine staklom debljine $d = 0.1 \text{ mm}$ središnja će se pruga pomaknuti na mjesto na kojem se ranije nalazila $m = 100$ -ta po redu svijetla pruga. Odredi indeks loma stakla.
- 2 Zadatak:** Plastična folija debljine $d = 0.4 \mu\text{m}$ čiji je indeks loma $n = 1.7$ nalazi se u zraku i osvijetljena je bijelom svjetlošću koja na nju pada okomito. Pri kojim će valnim duljinama interferencija reflektirane svjetlosti biti destruktivna?
- 3 Zadatak:** Plankonveksna leća polumjera zakrivljenosti $R = 20 \text{ cm}$ položena je svojom izbočenom stranom na vodoravnu plankonveksnu staklenu ploču. Sustav je odozgo obasjan svjetlošću valne duljine $\lambda = 589.3 \text{ nm}$. Između leće i stakla najprije se nalazi zrak (indeks loma jednak jedinici), a zatim je u taj prostor uliven ugljik tetraklorid čiji je indeks loma $n_t = 1.461$. Odredi omjer polumjera 23. tamnog prstena prije i poslije ulijevanja tekućine. Stakla su optički gušća od tekućine.
- 4 Zadatak:** Ako se pri ogibu svjetlosti na jednoj pukotini peti minimum opaža pod kutom $\theta_5 = 75^\circ$, pod se kojim kutom opaža prvi minimum?
- 5 Zadatak:** Indeks loma kristala kremenca za svjetlost valne duljine $\lambda = 590 \text{ nm}$ je $n_1 = 1.544$ za redovnu zraku te $n_2 = 1.553$ za izvanrednu. Ako svjetlost upada okomito na kristal, odredi najmanju debljinu kristala kojom se postiže razlika u fazi $\Delta\phi = 60^\circ$ između redovne i izvanredne zrake.
- 6 Zadatak:** Kružno polarizirana svjetlost pada na niz od N polarizatora koji su postavljeni tako da je kut među ravninama polarizacije susjednih polarizatora svuda jednak ϕ . Odredi omjer intenziteta svjetlosti koja izlazi iz posljednjeg i intenziteta svjetlosti koja ulazi u prvi polarizator.
- 7 Zadatak:** Linearno polarizirana svjetlost pada na prvi, a zatim na drugi polarizator, nakon čega je njena ravnina polarizacije okomita na ravninu polarizacije upadne svjetlosti. Odredi kut između ravnine polarizacije upadne svjetlosti i ravnine polarizacije prvog polarizatora koji daje najveći intenzitet izlazne svjetlosti.
- 8 Zadatak:** Otporna žica duljine $\ell = 10 \text{ cm}$ i promjera $d = 1 \text{ mm}$ priključena je na napon $U = 12 \text{ V}$ te njome teče struja $I = 0.01 \text{ A}$. Odredi temperaturu žice ako se ona nalazi u okruženju temperature $T_0 = 300 \text{ K}$. (Štefan–Boltzmannova konstanta $\sigma = 5.670 \times 10^{-8} \text{ W m}^{-2} \text{ K}^{-4}$.)
- 9 Zadatak:** Ploča načinjena od metala čiji je izlazni rad $W = 3 \text{ eV}$ obasjana je najprije svjetlošću valne duljine $\lambda_1 = 340 \text{ nm}$, a zatim svjetlošću valne duljine λ_2 pri čemu je izmjereno da se brzina izbačenih elektrona povećala za $\epsilon = 25\%$. Odredi valnu duljinu λ_2 . (Planckova konstanta $h = 6.626 \times 10^{-34} \text{ Js}$, brzina svjetlosti $c = 2.998 \times 10^8 \text{ m s}^{-1}$, elektronvolt $\text{eV} = 1.602 \times 10^{-19} \text{ J}$.)
- 10 Zadatak:** Uzak snop monokromatskog elektromagnetskog zračenja raspršuje se na uzorku nekog materijala. Valna duljina zračenja raspršenog pod kutom $\theta_1 = 30^\circ$ tri je puta manja od valne duljine zračenja raspršenog pod kutom $\theta_2 = 120^\circ$. Pod pretpostavkom da se fotoni elektromagnetskog zračenja raspršuju na slobodnim elektronima (Comptonovo raspršenje) odredi valnu duljinu upadnog zračenja. (Planckova konstanta $h = 6.626 \times 10^{-34} \text{ Js}$, masa elektrona $m_e = 9.109 \times 10^{-31} \text{ kg}$, brzina svjetlosti $c = 2.998 \times 10^8 \text{ m s}^{-1}$.)

- 11 Zadatak:** Foton energije $E_0 = 1 \text{ MeV}$ se raspršuje na mirnom slobodnom elektronu. Odredi kinetičku energiju elektrona nakon raspršenja ako se valna duljina fotona u raspršenju promijenila za 25%.
- 12 Zadatak:** Prema klasičnoj teoriji elektromagnetizma nabijena čestica koja kruži stalnom brzinom zrači elektromagnetski val frekvencije koja je jednaka frekvenciji njena kruženja. Kolikom bi frekvencijom prema toj teoriji zračio elektron u Bohrovu modelu vodikova atoma u drugom pobuđenom stanju ($n = 3$)? (Planckova konstanta $h = 6.626 \times 10^{-34} \text{ Js}$, masa elektrona $m_e = 9.109 \times 10^{-31} \text{ kg}$, naboj elektrona $e = 1.602 \times 10^{-19} \text{ C}$, permitivnost vakuumu $\epsilon_0 = 8.854 \times 10^{-12} \text{ F m}^{-1}$.)
- 13 Zadatak:** U atomu nalik vodikovom neka je λ_{32} valna duljina fotona emitiranog pri prijelazu iz drugog ($n = 3$) u prvo ($n = 2$) pobuđeno stanje. Izrazi frekvenciju λ_{41} fotona emitiranog pri prijelazu iz trećeg pobuđenog ($n = 4$) u osnovno ($n = 1$) stanje istog atoma preko valne duljine λ_{32} .
- 14 Zadatak:** Energija ionizacije atoma neona iznosi $E_{\text{Ne}} = 21.5 \text{ eV}$. Ako se najveća valna duljina zračenja koja može izazvati tu ionizaciju upola smanji, kolika će biti brzina zbačenih elektrona? (masa elektrona $m_e = 9.109 \times 10^{-31} \text{ kg}$, elektronvolt $\text{eV} = 1.602 \times 10^{-19} \text{ J}$.)
- 15 Zadatak:** Aktivnost nekog uzorka se nakon nekog vremena smanjila za 20% početne aktivnosti. Za koliko bi se smanjila aktivnost istog uzorka (u odnosu na početnu) da smo čekali šest puta dulje?